ÖZEL
SAYI:18
27 OCAK
1992
FİYATI 5000TL.
(KDV DAHİL)

İŞÇİLERİN
SESİ

İzmir Belediye işçileri Ankara yolunda, "Ölüm yürüyüşünde"

"İşimizi geri istiyoruz"

Belediye Başkanı Yüksel Çakmur'un aylardır sürdürdüğü işçi düşmanı tavrını halka şikayet etmek amacıyla Ankara Yürüyüşünü başlatan belediye işçileri 20 gündür yoldalar. Geçtikleri her yerde halk tarafından coşkuyla kucaklanmaları işçilere yalnız olmadıkları gösteriyor.

İzmir Belediyesin'den Eylül ayında işten çıkarılan işçiler, Ankara'ya doğru "Ölüm Yürüyüşü"ndeler.. Haksız işten atılmalarına karşı başvurdukları mahkemeden aylardır kesin bir sonuç alamayan belediye işçileri, 7 Ocak 1992 günü yürüyüşe geçtiler.

Ölüm yürüyüşüne uzanan gelişmeler 26 Ağustos 1991 günü başladı. İzmir Belediyesi'nden biriken maaş ve ikramiyelerini alamayan 8000 işçi, 10 gün süren iş bırakma eylemine giriştiler. Belediye Başkanı Çakmur ise, eylemden hemen sonra, aralarında işyeri temsilcilerinin de bulunduğu 405 işçiyi 17. maddeye sığınarak tazminatsız işten çıkardı. Bunun üzerine başlayan mahkeme süreci; Çakmur'un işçiler aleyhinde yazılı ve sözlü propagandalara giriştiği; işçilerin ise İzmir halkına gerçekleri açıklamaya yönelik kampanyalarının yoğunlaştığı bir süreç oldu. Bu sırada mahkemelerden çıkacak olan kararın "işe iade" yolunu açacağı beklentisi içinde olan işçiler, mahkemenin gazabına uğradıktan sonra Yargıtaya başvurdular. Fakat bu sefer de Yargıtay'ın kararını bekleyerek etkisiz kalma yerine sorunlarını tüm Türkiye'ye duyurmak için Ankara Yürüyüşü'ne karar verdiler. 7 Ocak salı günü, İzmir Büyükşehir Belediye binası önünde toplanan yürüyüşçülere, kimi sendika ve kitle örgütleri de destek verdiler. Türk-İş temsilcileri, bağımsız sendikaların yöneticileri, kamu sendikaları, İHD ve Halkevleri İzmir Barosundan, çeşitli kesimlerden işçi ve demokrat insanlara kadar uzanan geniş bir katılımla, yürüyüşçüler uğurlandı. Türk Tabipler Birliği ise yürüyüş boyunca işçilerin yanında olacak bir doktor ve ambülanstan oluşan sağlık ekibiyle güzel bir destek örneği sergiledi. Yaklaşık 2000 kişiden oluşan bir grupla başlayan yürüyüşün İzmir içindeki ilk durağı Cumhuriyet Alanı oldu. Atatürk anıtına çelenk bırakıldığı sırada bir konuşma yapan Belediye - İş 1 Nolu Şube Başkanı Talat Özdemir, Çakmur'un hak hukuk tanımaz tavrıyla bu noktaya gelindiğini, tüm görüşme ve

Devamı arka sayfada

7 Ocak günü 300 belediye işçisi "Dönmek yok" kararlılığı ile "Ölüm yürüyüşü"ne başlarken, İzmir halkı tarafından başarı dilekleriyle uğurlandı. Sırtlarında battaniyeler, üstlerinde kalın giysilerle günlerce sürecek olan yürüyüş için iyice hazırlanmış olan işçilere yol boyu eşlik etmek üzere, Türk Tabipler Birliği bir doktor ve ambülans tahsis etti.

ÇAKMUR YALAN SÖYLÜYOR!

Biz vana kırmadık. Otobüsleri bozmadık. Biz sadece ödenmeyen maaşlarımızı, ikramiyelerimizi, fazla mesai ücretlerimizi istedik. Biz belediye işçisi olmaktan, İzmirlilere hizmet vermekten onur duyuyoruz. Biz halkın ve kamunun hizmetindeyiz. Çakmur'un köleleri değiliz.

Biz kanunsuz eylem yapmadık. Yüksel Çakmur'un kanunsuz eylem yaptığımız için açtığı dava İzmir iş mahkemeleride görüldü ve Yargıtayca esastan reddedildi.

Yüksel Çakmur devam eden davalar için önceden açıklama yapıp, yasal olarak yapacak hiçbirşeyleri yok diyor. Bunu mahkemeler bitmeden nasıl söyleyebiliyor? İşten atılmamız yasal değildir. Bunu devam eden davalarımız da göstereceктir. Bizi yasadışı davrandığımız için işten çıkarttığını söyleyen Çakmur, hiç eyleme katılmayanların, o sürede istirahatli, senelik izinde olanların, hastahanede yatanların işten çıkartılmasını nasıl açıklayacak?

(...)

Daha önceki mektubunda ve bakanlık müfettişlerine verdiği ifadede 6 ile 8 milyar zarar var diyen Çakmur, verdiği gazete ilanlarında bizleri belediyeyi 25 milyar lira zarara sokmakla suçluyor. Oysa Çakmur'un 8 milyarlık zarar gerekçesiyle açtığı davayı da mahkeme reddetti.

Çakmur bütün bu yalan dolanlarla, çirkin hesaplarla haklı mücadelemizi, yürüyüşümüzü kirletmeye çalışıyor. Bizim herhangi bir partiyi zora sokma, kurultay üzerine hesap yapma amacımız yok. Çakmur'un demokrasiyi, işbarışını ve çalışma ortamını bozan terörü var.

Bizler beş kuruşsuz işten atılan işçiler olarak bu durumu Ankara'ya yürüyerek halka şikayete gidiyoruz. Yapılan bu terörü protesto ediyoruz. Ülkemizde bir daha bu denli acımasız ve insanlıkdışı işten atılmaların olmasını istemiyoruz. Sonu yolda ölüm dahi olsa; İşimiz, ekmeğimiz ve onurumuz için, tüm işçiler için yürüyoruz. Bize sahip çıkın.

İZMİR BELEDİYESİ'NDEN ATILAN BELEDİYE İŞÇİLERİ

İşçi aileleri savcılığa ve valiliğe dilekçeler vererek, Konak Meydanı'nda oturma eylemi yaparak yakınlarının yürüyüşüne katkıda bulunuyorlar..

Baştarafı ön sayfada

çözüm önerilerinin yanıtsız kaldığını, "Herşeyi ben bilirim, herşeyi ben iyi yaparım" mantığıyla davranan Çakmur'un sendikayı ve işçileri dışlamaya çalıştığını, fakat buna izin vermeyeceklerini dile getirdi.

Daha sonra Türk-İş temsilcilerinin ve bir grup destekçinin ayrılmasının ardından, 1500 kişilik kortej şehir içinden Uşak-Manisa yol ayrımına dek yürüdü. Burada, uğurlamaya gelen diğer insanların da ayrılmasıyla sendika tarafından önceden tahsis edilen otobüslere binen 300 yürüyüşçünün; sırtlarında battaniyeleri, üstlerinde kalın giysileriyle, yürüyüşe iyi hazırlandıkları gözleniyordu. Ankara'ya dek, gündüzleri yürüyerek geceleri de otobüslerde uyuyarak geçirecekleri "uzun yürüyüş" böylece başlıyordu...

"KAR SOĞUK FIRTINA, GELİYORUZ ANKARA", "İŞİM EKMEĞİM ONURUM, ANKARA GELİYORUM", "ATILAN İŞÇİLER GERİ ALINSIN", "İŞÇİ KIYIMINA SON", "İŞÇİYİZ HAKLIYIZ KAZANACAĞIZ" sloganlarıyla yürüyen işçiler, şehir dışındaki ilk konaklamayı Belkahve'de yaptılar.

Ertesi sabah yeniden yürüyüş vaziyeti alan işçilerin karşısına çevik kuvvet ve jandarma dikildi. Bu sırada gelen İzmir Valisi, karayollarında gösteri ve yürüyüşün yasak olduğunu, can ve mal güvenliği açısından buna izin vermeyeceğini söyledi. İşçiler, kararlı olduklarını ifade ederek karayoluna paralel dağ yoluna saptılar ve yürüyüşe devam ettiler.

Yol boyunca Turgutlu, Salihli, Kulave, Uşak gibi yerleşim yerlerinden geçerken halk tarafından büyük ilgi gören işçiler, her konaklama yerinde kalabalık ziyaretlerle moral buldular, kararlılıkları arttı.. İşçilerin aileleri de, sık sık işçileri ziyaret ederek yürüyüşe katkıda bulundular.

"Ölüm yürüyüşçüleri"ne en görkemli karşılama Uşak'ta oldu. Günde yaklaşık 25 km. yol alan işçiler, 9. günde Uşak'a ulaştılar. Burada, Uşak Belediye Başkanı, Belediye-İş Sendikası, kamu sendikaları, İHD ve geniş bir halk topluluğu tarafından coşkuyla karşılanan işçiler için 'Moral Gecesi' hazırlıkları yapılmaktaydı. İzmir'den eş ve yakınlarının yanısıra çeşitli destek gruplarının da geldiği moral gecesi, müzik gruplarının ve tiyatro topluluklarının etkinlikleriyle oldukça coşkulu yaşandı.

Ertesi gün yürüyüşe devam eden işçiler Uşak-Banaz arasındayken, Uşak'a TANSAŞ mağazası açmaya gelen Erdal İnönü ve yardımcısının araba içinden el sallaması ve yoluna devam etmesi, büyük kızgınlık yarattı. İnönü daha sonra Uşak'ta görüştüğü sendika yetkililerine "Çözüm Ankara'da değil, Çakmur'la diyalog kurun" diyerek, yürüyüşü Zonguldak yürüyüşüyle kıyasladı: "Onların TİS görüşmelerinde muhatapları Ankara'ydı, bu olay ise tamamen bir disiplin olayı" sözleriyle de, sorunu Çakmur'a yani çözümsüzlüğe terkettiğini gösterdi.

Bu sırada, yürüyüşçülere eşlik eden doktorun muayeneleri sonucu, 20 kadar işçinin ciddi biçimde rahatsızlandığı görülerek tedavi altına alındılar.

Ankara yürüyüşü başlamadan evvel, Belediye-İş Başkanlar Kurulu, Ankara'da çeşitli temaslarda bulunmuş; işten atılmalar, 434 sayılı KHK ve işçi alacakları gibi sorunlar çözülmezse çeşitli eylemlere başlayacaklarını açıklamışlardı. Bir ön karar olarak da, **işten atılan belediye işçilerinin bulundukları merkezlerden Ankara'ya doğru yola çıkmalarına, aynı gün bütün Belediye-İş sendika başkanlarının Ankara'da açlık grevine başlamasına ve yürüyüşün belli bir aşamasında da çalışan belediye işçilerinin tüm ülke çapında oturma eylemi gerçekleştirmesine karar verilmişti.** Bu kararlardan sadece İzmir işçilerinin yürüyüşünün hayata geçmesi ve diğer kararların uygulanmaması, yürüyüşçülerin yoğun eleştirilerine neden oldu. İşçiler, Belediye-İş genel merkezinin içinde bulunduğu ataleti terketmesini istediler.

YÜRÜYÜŞÜN CEPHE GERİSİ

Ölüm yürüyüşü, her geçen gün artan olumsuz hava koşullarına rağmen sürerken, işçi aileleri ve çeşitli demokratik kuruluşlar İzmir'de bir dizi eylem gerçekleştiriyorlar. Heyetler ve kalabalık gruplar halinde yürüyüşçülerin konaklama yerlerini ziyaret, valiliğe ve savcılığa dilekçeler verilmesi, TRT'yi protesto etmek ve Konak meydanında oturmak gibi destek eylemleri yapılıyor. Yürüyüşün 3. günü, 300 kadar işçi yakını tarafından savcılığa ve valiliğe verilen dilekçede "Yürüyüşe katılan yakınımın başına bir şey gelirse sorumlusu Çakmur'dur" ifadesi yeralıyor. İşçi aileleri zaman zaman gazetelerin bürolarını ziyaret ederek sorunlarına daha duyarlı olmaya çağırıyorlar. Bu sırada, TRT'nin tutumu da protesto edilerek, TRT bölge müdürlüğünün önünde TRT maketi yakılırken, (son günlerde) Konak Meydanı'nda her gün toplanan işçi aileleri oturma eylemini sürdürüyorlar.

YÜRÜYÜŞÜN KARŞI CEPHESİ

İşçiler cephesinde bunlar yaşanırken İzmir Belediye Başkanı Yüksel Çakmur, bugüne dek sürdürdüğü işçi düşmanı tavrının dozunu iyice arttırdı. Aylardır son derece hırçın ve uzlaşmaz bir tutum içinde olan Çakmur, Belediye seçimlerine aday olduğu günlerde belediye işçilerine hitaben yaptığı açıklamayı tamamen unutmuş durumda... Yerel seçimlerden önceki ruh haliyle ve ikiyüzlülükle yazılmış olduğu anlaşılan bu açıklamada şöyle diyor Çakmur;

> *Değerli Belediye işyerlerinde çalışan, sendikacılık görevini onurla yürüten arkadaşlarım;*
>
> *Sendikal özgürlüklerin alabildiğine kısıtlandığı, sendikal hakların dayanaktan yoksun bırakıldığı bir olumsuz ortamda ailelerinizin, çoluk çocuğunuzun ekmek parası için yaptığınız içtenlikli davranışlarınızın başarıya ulaşmasını yürekten diliyorum.*
>
> *Çabalarınızın; demokrasimiz için, özgürlüğün, insanın insan onuruna uygun bir yaşam temelini sağlaması yolunda etkin ve güçlü araçlar sağlamasını, sonucun tüm işçi arkadaşlarım için mutluluk verici olmasını, tüm belediye çalışanlarının ve ailelerinin, çocuklarının güzel günler görmelerini, yaşamlarının güven içinde sürmesini yürekten diler, saygı ve sevgiler sunarım.*
>
> *Yüksel Çakmur*

Çakmur'un belediye çalışanları ve aileleri için dilediği güzel günler ve güvenli yaşam beklentisi yine bizzat Çakmur tarafından yıkıldı. Artık ne işçilerin ailelerini ne de çoluk çocuklarının ekmek parasını düşünmeyen Çakmur, şimdi bir tek şeyi düşünüyor: İzmir Belediyesi'nde kurduğu şirketlerin getireceği karları...Yürüyüşün devam ettiği şu günlerde sık sık gazete ilanları vererek, atılan işçileri geri almayacağını vurguluyor. Türk-İş başkanlarıyla yaptığı bir görüşmede; "*Bunlar vanaları kıran, otobüsleri bozanlardır, işe geri alınmaları mümkün değildir*" diyen Çakmur, SHP İzmir İl Başkanı Turan Karakaş'ın ara çözüm önerilerine de; "*Bu arkadaşlarım çok istiyorlarsa kendi fabrikalarına alsınlar*" yanıtını vererek hırçınlığının şiddetini artırıyor. "Eğer çok üzerime gelirlerse partiyle olan ilişkilerimi yeniden gözden geçiririm" sözleriyle de SHP'li yöneticilere şantaj yoluna giden Çakmur, oturduğu koltuğa kimin oylarıyla geldiğini unutuyor ve koltuğunu koz olarak kullanıyor. Yerel seçimler kampanyasında "Zincirbozan Mağduru" mesajını kullanan Çakmur, utanmadan Tariş Direnişi'ne de dil uzatıyor ve "*Tariş'te vurdular, kırdılar, çalışmadılar, işletmeyi zarara soktular. Ben bunun tekrarının belediyede yaşanmasına bir devlet adamı olarak izin vermem*" diyor. Tariş'te vurulan kırılan makineler değil işçilerdi ! Zincirbozan'ın Çakmur'un hafızasında yarattığı tahribat o denli büyük olmuş ki, işçilere düşmanlık edeyim derken tarihsel gerçekleri de saptırmaya cesaret edebiliyor.

Çakmur'un gazetelere verdiği ilanlarda kullandığı sözlerin taşıdığı insanlık dışı ifadeler üzerine, Belediye-İş avukatları tarafından 24 Ocak günü savcılığa suç duyurusunda bulunuldu. "*Yürüyüşün başlamasından beri sanık (Çakmur) tarafından basına verilen demeçlerde, aralarında sendika şube başkanları ve müvekkilimiz işçilerin de bulunduğu insanlar hakkında asılsız suçlamalarda bulunulmakta, yürüyenlerin devlet malına zarar veren teröristler, bölücüller, kendilerine işçi değil insan bile denemeyecek insanlar olduğu ifade edilmektedir.(...) Müvekkillerimiz, İzmir halkına kan kusturan kişiler olarak lanse edilmektedir. Aleyhine verilmiş mahkeme kararlarını görmezlikten gelerek, kendisini Mahkemelerin üstünde ilan edip sonra da Hukuk Devleti'nde yaşanıldığını ifade etmektedir.(...) Sanığın 'yasal yoldan elde edebilecekleri hiçbir şey yok' şeklindeki beyanları ise henüz devam etmekte olan davalar açısından adli mercileri etkilemeye yöneliktir.*" denilerek; hakaret, iftira ve görevi kötüye kullanma suçlarından soruşturma açılması talep edildi.

"Önce insan"sloganıyla 26 Mart seçimlerini kazanan sosyal demokratların bu uygulamaları; "Önce devlet" diyerek katliamlara girişen 12 Eylülcülerin; "önce kar"diyerek, yüzbinlerce işçi kıyımına girişen tekelci patronların uygulamalarının açık bir devamıdır.

Evet. Yürüyüş sürüyor... Hiç kimsenin şüphesi olmasın ki; 12 Eylülcüler ve ANAP Hanedanı gibi, tarihin bu ikiyüzlü demokratları da hakettikleri yanıtı, işçi sınıfının ve emekçi halklarının mücadelesi sonucunda alacaklardır. Bundan hiç kimsenin şüphesi olmasın...

ÇAKMUR'A YEREL YÖNETİM DERSLERİ

Bay Çakmur, siz kendinizi "Bir Devlet Adamı" olarak görebilirsiniz. Hatta"Bu eylem yasadışıdır. Yasal açıdan hak elde etmeleri mümkün değildir" şeklindeki sözlerinizden de anlaşıldığı üzere kendinizi bir taşra kasabasının mahkeme yargıcı, savcısı ve gardiyanı olarak bile düşünebilirsiniz. Ama sizin devlet adamı olma hayaliniz, bir yerel yöneticinin hele hele sosyal demokrat(!) bir yerel yöneticinin gerçekte ne olması gerektiği gerçeğini hiç mi hiç etkilemez. Çünkü;

1- Yerel yönetimler; Valilikten, kaymakamlıktan vs. farklı olarak, halkın doğrudan müdahale edebildiği, yönetime doğrudan katılabilme olanağı bulabildiği organlardır. Bizim gibi ülkelerde, bu tarihsel gelişim başından itibaren devlet kurumlarına bağımlı olarak gelişmiş olsa bile, bir yerel yöneticinin kendini mahkeme mübaşiri gibi görme çarpıklığı fazlaca rastlanan bir olgu değildir.

2- Sosyal demokrat yerel yöneticilerin, belediyeleri halka hizmet veren kurumlar yerine, özel şirketlerin ve kimi şahısların ceplerini dolduran ticarethanelere çevirmesi, buna karşın işçilerin alacaklarını vermemesi ve nihayet hakkını arayan işçileri "terörist" ilan etmesi, sanıyoruz ki sadece bizim ülkemizde oluyordur. Ve bunun "şerefi" size aittir Bay Çakmur...

3- Bu ne işçi düşmanlığıdır ki yıllardır kararnamelerini, fiili uygulamalarını kanunsuz saydığınız ANAP'ın uygulamalarını bile aratır biçimde işçileri kapı dışarı koyuyorsunuz.

Sahibi: **Ali ATEŞOĞULLARI** Yazı İşleri Müdürü: **Adnan CANSIZ** Prof. İ. Gürkan Cad. 3 / 5 Cağaloğlu - İstanbul Tel: 512 50 35 Basıldığı Yer: **Sonhavadis Matbaası**